

LIEPĀJAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES "DELFINŠ"

RĪCĪBAS PLĀNS GAISA TELPAS APDRAUDĒJUMA GADĪJUMĀ

I. Vispārīgie noteikumi

1. Rīcības plāns nosaka Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Delfīns" (turpmāk- iestāde) darbinieku rīcību gadījumos, kad saņemts oficiāls agrīnās brīdināšanas sistēmas (piemēram, šūnu apraide) paziņojums par gaisa telpas apdraudējumu vai gadījumos, kad iestādes vadītājs vai viņa norīkota atbildīgā persona uzskata par nepieciešamu piemērot drošības pasākumus.
2. Rīcības plāns primāri piemērojams miera laikā vai hibrīddraudu apstākļos, kad mācību process iestādē tiek organizēts pilnā apjomā, vienlaikus nodrošinot gatavību nekavējoties organizēt patveršanos, kā arī sniedz ieskatu rīcībā, ja valstī militāra apdraudējuma dēļ tiek izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai iestāties kara stāvoklis.
3. Rīcības plāna mērķis ir maksimāli aizsargāt izglītojamo un iestādes personāla dzīvību un veselību, novērst paniku, nodrošināt savlaicīgu lēmumu pieņemšanu un organizētu patveršanos drošās vietās.
4. Šī rīcības plāna lietotie jēdzieni:
 - 4.1 **gaisa apdraudējuma objekts** ir jebkurš neidentificēts, nomaldījies, bezpilota vai citādi apdraudošs lidojošs objekts, tostarp drons, bezpilota lidaparāts, raķete vai cits līdzīgs objekts;
 - 4.2 **droša patveršanās vieta** ir iepriekš noteikta iekštelpa, kur iespējams patverties, ievērojot "divu sienu" principu, vai drošākā iekštelpa – pēc iespējas zemākajā stāvā, tālāk no logiem, durvīm, stiklotām virsmām, marķēta ar līnijām, uzrakstiem "DROŠA VIETA" vai atpazīstamiem simboliem, izvietojot virziena norādes uz tām, apzīmējumos izmantojot zilu un oranžu krāsu (vadlīniju 3.pielikums);
 - 4.3 **kaskādes princips** ir personu izvietošana pa prioritātēm – vispirms patvertnē vai pielāgotā pagrabā, bet, ja vietu nepietiek vai piekļuve nav iespējama bez kavēšanās, iepriekš noteiktās drošās patveršanās vietās ēkā;
 - 4.4 **ārkārtējā situācija** ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvības, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus;
 - 4.5 **izņēmuma stāvoklis** ir īpašs tiesiskais režīms, kas izsludināms, ja valsti apdraud ārējais ienaidnieks un/vai valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu;
 - 4.6 **kara laiks** iestājas, ja ārējs ienaidnieks ir izdarījis militāru iebrukumu vai citādi vērsies pret valsts neatkarību, tās konstitucionālo iekārtu vai teritoriālo integritāti;
 - 4.7 **miera laika vai hibrīddraudu apstākļos** ir laikposms, kurā valstī nav izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai kara laiks, un iestādes mācību process tiek organizēts pilnā apjomā atbilstoši ikdienas kārtībai;
 - 4.8 **šūnu apraides dzeltenas krāsas paziņojums** ir informējošs paziņojums, kas neprasa tūlītēju iedzīvotāju rīcību, bet aicina būt informētiem par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā;
 - 4.9 **šūnu apraides oranžas krāsas paziņojums** ziņo par konstatētu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā, kas paredz tūlītēju iedzīvotāju rīcību atbilstoši sniegtajam rīcības plānam. Šī tūlītējā rīcība tiek iekļauta paziņojumā.

II. Mācību process miera laikā

5. Miera laikā, kad mācību process tiek organizēts pilnā apjomā klātienē, gaisa apdraudējuma gadījumā patveršanās tiek organizēta pēc kaskādes principa.
Iestādē tiek īstenotas pirmsskolas izglītības programmas 12 grupās. Kopējais maksimālais personu skaits iestādē ir **274 personas** - 222 bērni, 32 pedagogi, 20 tehniskie darbinieki.
6. Iestādes ēka ir divstāvu. Gaisa telpas apdraudējuma gadījumā patveršanās tiek organizēta šādi:
 - 1., 2., 3., 4., 5. un 6. grupas, kas atrodas ēkas pirmajā stāvā, uzturas iepriekš noteiktajās drošajās patveršanās vietās, ievērojot "divu sienu" principu.
 - 7., 8., 9., 10., 11. un 12. grupas, kas atrodas ēkas otrajā stāvā, pedagogu vadībā organizēti pārvietojas uz ēkas pagrabā esošo drošo patveršanās vietu.
 - Nepieciešamības gadījumā visas grupas var tikt izvietotas ēkas pagrabstāva esošajās drošās patveršanās vietās.
7. Pārvietošanās uz drošajām patveršanās vietām notiek pa iepriekš noteiktiem maršrutiem saskaņā ar šī rīcības plāna 2. pielikumu "Pārvietošanās maršruti uz drošajām patveršanās vietām".
8. Katra grupa pārvietojas kopā ar grupas pedagogu un skolotāja palīgu. Par bērnu uzskaiti un grupas drošību atbild grupas pedagogs.
9. Visi darbinieki iepriekš tiek iepazīstināti ar patveršanās maršrutiem, drošo patveršanās vietu izvietojumu un pienākumiem gaisa telpas apdraudējuma gadījumā.

III. Mācību process militāra apdraudējuma laikā

10. Ja valstī ir militārs apdraudējums un tiek izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai iestāties kara stāvoklis, mācību process tiek organizēts atbilstoši Liepājas Izglītības pārvaldes un citu kompetento institūciju norādījumiem.
11. Ja kompetentās institūcijas nosaka dežūrgrupu organizēšanu, iestāde nodrošina līdz **trim dežūrgrupām**, prioritāri uzņemot bērnus, kuru likumiskie pārstāvji nodrošina sabiedrībai svarīgu funkciju un pakalpojumu nepārtrauktību.

IV. Trauksmes izziņošana un sākotnējā rīcība

12. Informācija par apdraudējumu var tikt saņemta no agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojuma par gaisa telpas apdraudējumu (piemēram, ar šūnu apraides paziņojumu, trauksmes sirēnām, operatīvo dienestu rīkojumiem vai mobilās lietotnes "112 Latvija" starpniecību), kā arī iestādei pašai konstatējot vizuālu vai skaņas apdraudējumu.
13. Saņemot informāciju par gaisa telpas apdraudējumu, iestādes vadītāja vai viņas norīkota atbildīgā persona nekavējoties aktivizē iestādes rīcības plānu un informē darbiniekus.
14. Darbinieku informēšanai par nepieciešamību uzsākt patveršanās pasākumus tiek izmantota saziņas vietne WhatsApp darbinieku grupa, nepieciešamības gadījumā papildus izmantojot telefoniskos zvanus vai mutisku informācijas nodošanu.
15. Saņemot agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojumu par gaisa telpas apdraudējumu vai atskatot iestādes iekšējās trauksmes signālam, pedagogs nekavējoties pārtrauc mācību procesu vai jebkuru citu nodarbību.
16. Rīcība atbilstoši šūnu apraides brīdinājuma līmeņiem:

16.1. **Dzeltenā brīdinājuma** gadījumā, kad ir paaugstināts gaisa telpas apdraudējuma risks, iestāde āra aktivitātes pārtrauc un dodas uz izglītības iestādes telpām, iekštelpās turpina mācību procesu ierastajā kārtībā un:

16.1.1. iestādes vadītājs vai viņas norīkota atbildīgā persona seko atbildīgo institūciju sniegtajai informācijai;

16.1.2. saimniecības vadītāja pārbauda sakaru un informēšanas līdzekļu tehnisko darbību un pārliecinās par patveršanās vietu tūlītēju pieejamību;

16.1.3. vadītāja sagatavo paziņojumu vecāku informēšanai ELIIS sistēmā, nepieciešamības gadījumā izmantojot saziņas vietni WhatsApp grupas;

- 16.1. **Oranžā brīdinājuma** gadījumā, kad ir augsts gaisa telpas apdraudējuma risks un nepieciešams nekavējoties īstenot paaugstinātus drošības pasākumus, rīcība tiek organizēta šādi:
- 16.1.1. 1., 2., 3., 4., 5. un 6. grupas, kas atrodas ēkas pirmajā stāvā, uzturas iepriekš noteiktajās drošajās patveršanās vietās, ievērojot "divu sienu" principu;
 - 16.1.2. 7., 8., 9., 10., 11. un 12. grupas, kas atrodas ēkas otrajā stāvā, pedagogu vadībā organizēti pārvietojas uz ēkas pagrabā esošo drošo patveršanās vietu;
 - 16.1.3. Pārvietošanās uz drošajām patveršanās vietām notiek pa iepriekš noteiktiem maršrutiem saskaņā ar šī rīcības plāna 2. pielikumu;
 - 16.1.4. Katra grupa pārvietojas kopā ar grupas pedagogu un skolotāja palīgu. Par bērnu uzskaiti un grupas drošību atbild grupas pedagogs.
- 16.2. **Ja oranžais brīdinājums ir stājies spēkā līdz plkst. 7.00 (pirms darba dienas sākuma)**, mācības klātienē netiek uzsāktas.
- 16.3. **Ja oranžais brīdinājums ir saņemts no plkst. 7.00** (kad jau iestāde ir atvērta):
- 16.3.1. darbs tiek organizēts dežūrgрупās - bērniem kuri jau ir atvesti uz izglītības iestādi vai kuri ir ceļā uz izglītības iestādi tiek nodrošināta droša patveršanās;
 - 16.3.2. vadītājs rīkojas atbilstoši šo vadlīniju **1. pielikumā** norādītajai saziņas un rīcības shēmai;
 - 16.3.3. nekavējoties informē darbiniekus un izglītojamo vecākus, izmantojot skolvadības sistēmu ELIIS un operatīvās saziņas grupas.
 - 16.3.4. kad apdraudējums ir atcelts, izglītības iestādes vadītājs lemj par mācību procesa turpināšanu vai atcelšanu un par to informē izglītojamā vecākus.
- 16.4. **Ja oranžais brīdinājums tiek izsludināts mācību procesa laikā**, nekavējoties pārtrauc mācību procesu un:
- 16.4.1. iedarbina šī plāna 14. punktā noteikto saziņu ar darbiniekiem un organizē personu pārvietošanos uz drošām patveršanās vietām;
 - 16.4.2. aizver visus telpu logus un durvis;
 - 16.4.3. veic personu uzskaiti un informē izglītojamo vecākus.
 - 16.4.4. vecākiem gaisa telpas apdraudējuma laikā ir aizliegts patvaļīgi ierasties iestādē, jo tas var traucēt operatīvo dienestu darbu vai apdraudēt personu drošību. Ja vecāki gaisa apdraudējuma laikā pieprasa izglītojamā izņemšanu no iestādes, iestāde izsniedz izglītojamo pret vecāku parakstītu rakstisku apliecinājumu par atbildības uzņemšanos.

V. Turpmākā rīcība un patveršanās kārtība oranžā brīdinājuma gadījumā

17. Pārvietošanās kārtība un drošība:
- 17.1. Pedagoģs nodrošina savas izglītojamo grupas pārskatāmu un organizētu pārvietošanos. Skolotāja palīgs pārvietošanās laikā noslēdz kolonnu, pārliecinās, ka telpā nav palicis neviens bērns, un sniedz palīdzību bērniem, kuriem tā nepieciešama.
 - 17.2. Personu kustība ēkā tiek organizēta pa evakuācijas maršrutiem saskaņā ar shēmu, kas ietverta 2. pielikumā.
 - 17.3. Iestāde nodrošina tūlītēju atbalstu izglītojamajiem un darbiniekiem ar kustību traucējumiem, hroniskiem veselības riskiem vai citām īpašām vajadzībām. Palīdzības sniegšanai pārvietošanās laikā tiek norīkots atbalsta personāls un tehniskie darbinieki.
18. Rīcība, ja apdraudējums konstatēts āra aktivitāšu laikā:
- 18.1. Ja bērni atrodas iestādes teritorijā, pedagogi nekavējoties pārtrauc aktivitātes un organizē bērnu atgriešanos ēkā.

- 18.2. Ja bērni atrodas sporta laukumā, rotaļu laukumā vai citā āra teritorijā un tūlītēja iekļūšana ēkā nav iespējama un apdraudējums ir tiešs, personāls un izglītojamie rīkojas atbilstoši konkrētajai situācijai un nekavējoties izmanto tuvāko pieejamo aizsegu (piemēram, nojumes), maksimāli samazinot atrašanos atklātā vietā un, tiklīdz tas ir droši, organizē bērnu pārvietošanos uz ēku.
- 18.3. Ja apdraudējuma brīdī notiek peldētapmācības nodarbība, pedagogs, skolotāja palīgs un peldēšanas skolotājs nekavējoties pārtrauc nodarbību, organizē bērnu izkāpšanu no baseina un pārvietošanos uz attiecīgajai grupai noteikto drošo patveršanās vietu.
- 18.4. Ja izglītojamie apdraudējuma brīdī atrodas ārpus iestādes organizētā pasākumā, ekskursijā, sacensībās vai citā aktivitātē, atbildīgais iestādes darbinieks ievēro konkrētās atrašanās vietas drošības norādījumus, atbildīgo dienestu informāciju un nekavējoties informē iestādes vadību.
19. Uzskaites nodrošināšana patvēruma vietā:
 - 19.1. Iestāde nodrošina vienotu un precīzu izglītojamo uzskaites veidu patvēruma vietā (izmantojot autorizāciju ELIIS, speciālas personu uzskaites veidlapas).
 - 19.2. Par personu uzskaiti patvēruma vietā ir atbildīgi grupu pedagogi. Par datu apkopošanu atbildīga ir lietvede. Dati nepieciešamības gadījumā tiek nodoti Liepājas Izglītības pārvaldei (e-pasts, saziņas vietnē WhatsApp izveidotā SOS grupa).

VI. Rīcības plānā paredzētie aizliegumi apdraudējuma laikā

20. Aizliegts:
 - 20.1. tuvojies logiem, stiklotām sienām, vestibiliem un citām konstrukcijām ar zemu izturību;
 - 20.2. doties ārpus telpām, lai vērotu situāciju un gaisa apdraudējuma objektu;
 - 20.3. bez atsevišķas atļaujas atstāt patveršanās vietu;
 - 20.4. aiztikt, pārvietot vai pārbaudīt nokritušu gaisa apdraudējuma objektu, tā atlūzas vai citus aizdomīgus priekšmetus;
 - 20.5. veikt video filmēšanu vai fotografēšanu, ja tas traucē drošības pasākumu izpildi, atbildīgo personu norādījumu ievērošanu vai rada papildu risku personu drošībai.

VII. Rīcība sprādziena vai trieciena brīdī

21. Sprādziena, trieciena vai tādas situācijas gadījumā, kas liecina par tiešu apdraudējumu, personas paliek drošajā patveršanās vietā atbilstoši 4.3. punktā noteiktajam:
 - 21.1. pietupjas, apsēžas vai noguļas;
 - 21.2. aizsedz galvu ar rokām;
 - 21.3. paliek pēc iespējas tuvāk nesošajai sienai vai citam stabilam aizsegam.
22. Pēc sprādziena vai trieciena iestādes darbinieki pārliecinās par izglītojamo veselības stāvokli, organizē kārtību un rīkojas saskaņā ar turpmākajiem norādījumiem.
23. Ja ir cietušas personas, pieaugušais pirmo palīdzību sniedz savu zināšanu un kompetences ietvaros, vienlaikus neapdraudot savu un citu personu drošību, un nekavējoties izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (NMPD), zvanot uz tālruņa numuru 112.

VII. Rīcība pēc oficiālas agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojuma par gaisa telpas apdraudējuma atcelšanu

24. Patveršanās vietu drīkst pamest tikai pēc tam, kad saņemts oficiāls paziņojums par gaisa telpas apdraudējuma atcelšanu.

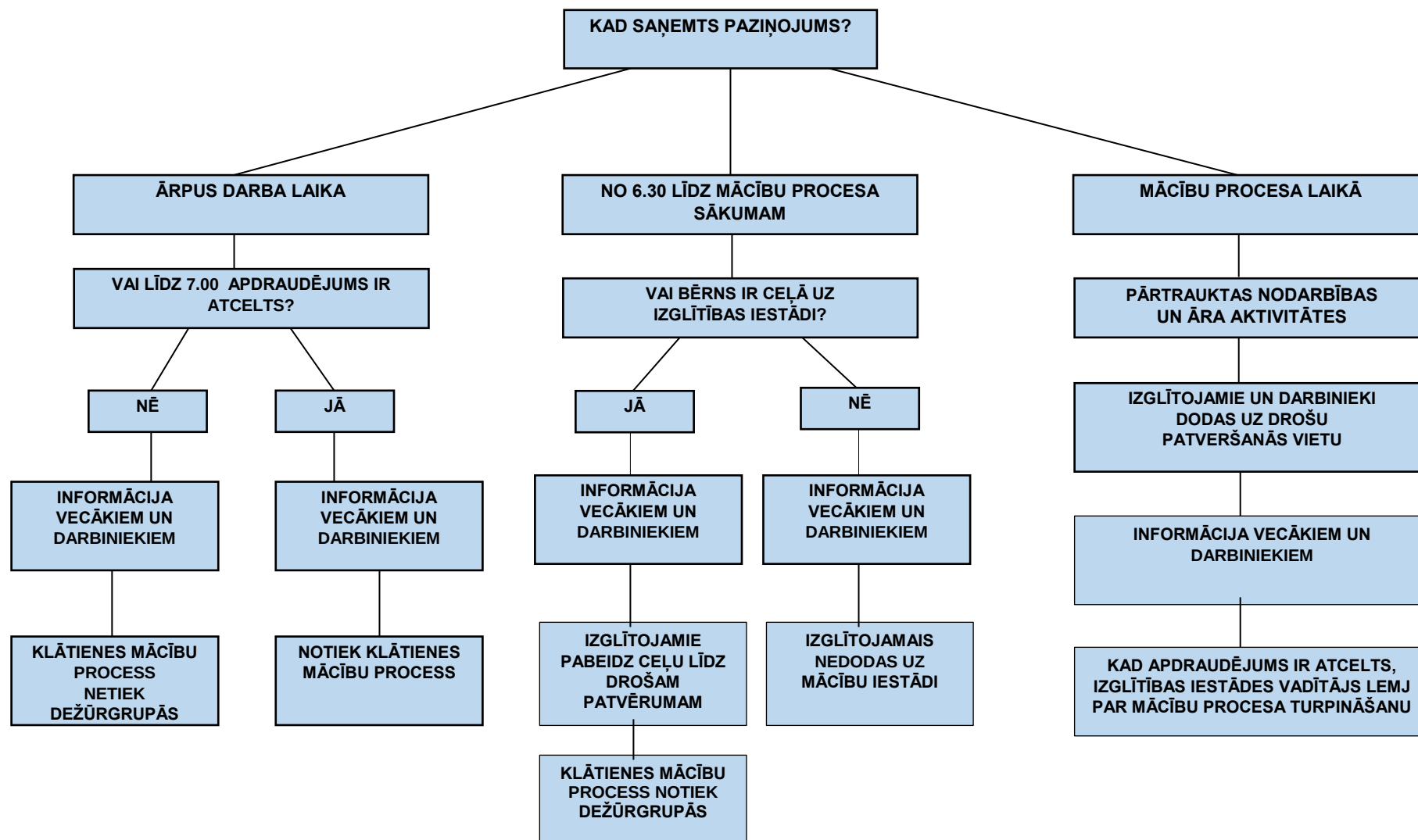
25. Ja iestādes teritorijā vai tās tuvumā tiek konstatētas gaisa apdraudējuma objekta atlūzas vai citi aizdomīgi priekšmeti, par to nekavējoties jāziņo atbildīgajiem dienestiem, zvanot uz tālruņa numuru 112.
26. Iestādes vadība organizē izglītojamo vecāku informēšanu pēc tam, kad izglītojamo patveršanās ir nodrošināta un situācija ir stabilizēta. Pēc apdraudējuma beigām iestādes vadība organizē atkārtotu personu uzskaiti, telpu vizuālo pārbaudi un savlaicīgas informācijas sniegšanu vecākiem. Oficiālās informācijas sniegšanā vecākiem iestādes darbinieki izmanto tikai iestādes vadības saskaņotus datus, lai novērstu dezinformācijas izplatīšanos.
27. Iestādes vadībai ir tiesības ierobežot personu piekļuvi iestādes telpām vai teritorijai, ja tas nepieciešams izglītojamo, darbinieku un citu personu drošības garantēšanai vai operatīvo dienestu darba nodrošināšanai.
28. Lēmumu par mācību procesa atsākšanu, saīsināšanu vai pārtraukšanu pieņem iestādes vadītājs, izvērtējot konkrētos apstākļus un par to informē Liepājas Izglītības pārvaldi (izmantojot e-pastu, saziņas vietnē WhatsApp izveidoto SOS grupu vai citu atbilstošu saziņas veidu).
29. Tehniskais, administratīvais un atbalsta personāls darbojas saskaņā ar iestādes vadības norādījumiem, piedalās atbalsta nepieciešamības noteikšanā un sniedz praktisku un psiholoģisku palīdzību izglītojamajiem, darbiniekiem vai vecākiem.
30. Iestādes medicīnas darbinieks organizē pirmās palīdzības sniegšanu, izvērtē cietušo stāvokli, ziņo iestādes vadībai par cietušo skaitu un, ja nepieciešams, koordinē saziņu ar NMPD, nodrošinot pirmās palīdzības līdzekļu pieejamību, ciktāl tas neapdraud paša drošību.

VIII. Atbildība un gatavība

31. Par šī rīcības plāna ieviešanu, aktualizēšanu un īstenošanu ir atbildīgs iestādes vadītājs. Iestādes vadītāja prombūtnes laikā šos pienākumus veic iestādes vadītāja vietnieks.
32. Katrs pedagogs un darbinieks ir personīgi atbildīgs par viņam uzticēto izglītojamo organizētu pārvietošanu, uzskaiti un uzraudzību apdraudējuma gadījumā.
33. Ar šo rīcības plānu tiek iepazīstināti visi iestādes darbinieki, izglītojamie un informatīvā kārtībā — izglītojamo vecāki izmantojot skolvadības sistēmu ELIIS.
34. Iestādē ne retāk kā **divas reizes mācību gadā** tiek organizētas praktiskās mācības noteiktā rīcības algoritma pārbaudei. Praktisko mācību laikā pārbauda arī darbinieku informēšanu saziņas vietnē WhatsApp grupā, bērnu organizētu pārvietošanu uz noteiktajām drošajām patveršanās vietām, bērnu uzskaites kārtību un saziņu ar iestādes vadību.
35. Rīcības plānu pārskata ne retāk kā reizi gadā, kā arī gadījumos, ja mainās iestādes telpu izvietojums, patveršanās vietu skaits, ietilpība, evakuācijas maršruti vai norīkotās atbildīgās personas.

LIEPĀJAS PII "DELFIŅS" UN VECĀKU RĪCĪBA GAISA TELPAS APDRAUDĒJUMA GADĪJUMĀ (ORANŽAIS BRĪDINĀJUMS)

SAŅEMTS OFICIĀLS PAZIŅOJUMS PAR IESPĒJAMU GAISA TELPAS APDRAUDĒJUMU

Pārvietošanās maršruti uz drošajām patveršanās vietām

Pagrabstāvs

Pārvietošanās maršruti uz drošajām patveršanās vietām

1.stāvs

Pārvietošanās maršruti uz drošajām patveršanās vietām

2.stāvs

